

Laos i Kambodża, 16 dni

Termin: 11 – 26 września 2010

Zapraszamy na niezwykłą wyprawę w jeden z najbardziej dziewiczych zakątków Azji. Wyruszamy małą grupą, 6-8 osobową, co wynika przede wszystkim z wymogu organizatorów trekkingu w Laosie. Ponieważ noclegi odbywają się tam w górskich wioskach, w chatkach mieszkańców, a całość imprezy prowadzona jest w ramach programu ekoturystycznego, grupa nie może być liczniejsza.

Laos to kraj, którego 70 proc. powierzchni pokrywają dziewicze lasy deszczowe, zamieszkiwane przez kilkadziesiąt grup etnicznych. W miejscach, które odwiedzimy, będziemy mieli okazję przyjrzeć się życiu, obyczajom i kulturze kilku z nich. Bazą wypadową w Laosie będzie dla nas przepiękne miasto Luang Prabang, słynące z licznych zabytków, kolonialnej zabudowy i niezwykle, relaksującego nastroju.

Następnym etapem będą okolice miasta Siem Reap w Kambodży, które leży niedaleko pozostałości ogromnego kompleksu świątyń, otaczającego dawną stolicę imperium Khmerów - Angkor. Obok kilku odrestaurowanych obiektów, jak choćby najstynniejsza świątynia Angkor Wat, w dżungli znajdują się ruiny kilkadziesiątu innych. Są tu świątynie zarówno hinduistyczne jak i buddyjskie, których pozostałości świadczą o bogactwie i wyrafinowaniu khmerskiej kultury przełomu pierwszego i drugiego tysiąclecia n.e. Po upadku imperium, jego dawną stolicę przez kilka stuleci porastała dżungla, została ona odkryta dla świata dopiero w XIX w.

W programie imprezy jest również zwiedzanie Phnom Penh, tętniącej życiem stolicy współczesnej Kambodży i dwudniowy wypoczynek na nadmorskiej plaży w kurorcie Sihanoukville, gdzie możliwe będzie np. zanurkowanie w wodach otaczających pobliskie wyspy, lub wybrać się na wycieczkę statkiem.

Dzień 1: 11.09.2010

Wylot z Warszawy.

Dzień 2: 12.09.2010

Przylot do Bangkoku, przelot do Luang Prabang. W Bangkoku przesiadamy się do samolotu, którym dotrzemy do Luang Prabang, dawnej stolicy królestwa Lan Xang (milion słoń). Liczące 26 tys. mieszkańców miasto, położone na półwyspie u ujścia rzeki Nam Khan do Mekongu, uchodzi za jedno z najpiękniejszych w całej południowo-wschodniej Azji.

(nocleg w Luang Prabang)

Dzień 3: 13.09.2010

Trekking Luang Prabang – Bak Mok Chung.

Po śniadaniu wsiadamy do busa i po ok. godzinie jazdy docieramy do zamieszkiwanej przez lud Khmu wioski Ban Huay Lo, 40 km na północ od Luang Prabang. Stąd ruszamy już pieszo pnąc się w górę trasą, prowadzącą przez wioski zamieszkiwane przez ludy Khmu i Hmong. Pierwsza odwiedzana wieś to Ban Mokchung, druga to Pha Peung. Z kulturą Hmongów będzie można bliżej zapoznać się w czasie gościnnego noclegu w jednej z chat tutejszych mieszkańców.

(nocleg: homestay w Ban Mokchung)

Dzień 4: 14.09.2010

Trekking Ban Mok Chung – Ban Houay Kok

Wyruszamy przez porośnięte lasem deszczowym góry na zachód od doliny Nam Ou. Trasa prowadzi przez piękne, gęste lasy bambusowe porastające wapienne wzgórza. Lunch jemy w Ban Na Savang, wsi zamieszkiwanej przez Khmu, na noc zatrzymujemy się w Ban Houay Kok.

(nocleg: homestay w Ban Houay Kok)

Dzień 5: 15.09.2010

Trekking Ban Houay kok – Ban Pak Chaek.

Trasa wiedzie przez wioskę Huay Kha, zamieszkiwaną przez Khmu. Docieramy do wodospadów Tad Ngai i Tad Noi: wspaniałego miejsca, aby ochłodzić się w wodzie, odpocząć i zjeść lunch. Wędrówka kończy się późnym południem nad brzegiem rzeki Nam Ou, we wsi Ban Pak Chaek, zamieszkiwanej przez lud Lao Lu, gdzie zatrzymujemy się na nocleg.

(nocleg: homestay w Ban Pak Chaek)

Dzień 6: 16.09.2010

Trekking Ban Pak Chaek – Ban Huay Oun.

Łodziami rybackimi przeprawiamy się przez rzekę Nam Ou, następnie przechodzimy przez Pak Chaek, wieś opuszczoną przez lud Lao Lu, podążając malowniczą doliną wśród pól ryżowych. Przechodzimy przez wioski ludu Khmu: Huay Thoum i Yha Nang, docierając do Huay Oun, gdzie zostajemy na noc.

(nocleg: homestay w Huay Oun)

Dzień 7: 17.09.2010

Trekking Ban Huay Oun – Ban Hat Huay.

Po śniadaniu ruszamy przez tereny zamieszkałe przez Hmongów nad jeziorem u podnóża Złotej Góry Pha Pong. Wchodzimy na szczyt góry, gdzie podziwiając wspaniałą panoramę zatrzymujemy się na lunch. Potem kontynuujemy marsz do Ban Hat Huay, wioski Khmu, skąd ok. 16.30 bus zabiera nas z powrotem do Luang Prabang.

(nocleg w Luang Prabang)

Dzień 8: 18.09.2010

Przelot do Siem Reap, miasta będącego bazą wypadową do zwiedzania świątyń Angkoru, stolicy imperium Khmerów, które swój największy rozkwit przeżywało między IX a XII wiekiem naszej ery. Po upadku królestwa, przez całe stulecia kompleks świątyń porastał dżunglą. Dopiero pod koniec XIX wieku został odkryty dla świata.

(nocleg w Siem Reap)

Dzień 9: 19.09.2010

Zwiedzanie południowej bramy Angkor Thom i Prasart Bayon, Phimeanakas, Baphuon, Tarasu słoni. Po lunchu zwiedzanie Angkor Wat, największej hinduistycznej świątyni świata. Wieczorem – dla chętnych – kolacja na statku na jeziorze Tonle Sap.

(nocleg w Siem Reap)

Dzień 10: 20.09.2010

Zwiedzanie świątyń: Pre Rup, Banteay Srei, Banteay Samre, Wschodniego Mebon, Ta Som, Neak Pean i Preah Khan. Po lunchu zwiedzanie Prasat Kravan, Banteay Kdei, Ta Prohm, Ta Keo i Thomanon.

(nocleg w Siem Reap)

Dzień 11: 21.09.2010

Przejazd z Siem Reap do Phnom Penh (6 godzin), stolicy Kambodży.

(nocleg w Phnom Penh)

Dzień 12: 22.09.2010

Zwiedzanie Phnom Penh. Dwumilionowa stolica Kambodży leży u ujścia rzeki Tonle Sap do Mekongu. Do najważniejszych zabytków należą Pałac Królewski, Srebrna Pagoda z licznymi złotymi posągami Buddy i Szmaragdowym Buddą i Muzeum Narodowe, w którego zbiorach znajduje się m.in. wiele posągów przeniesionych z ruin Angkoru.

(nocleg w Phnom Penh)

Dzień 13: 23.09.2010

Przejazd z Phnom Penh do Sikhanoukville (3 godziny).

(nocleg w Sikhanoukville)

Dzień 14: 24.09.2010

Dzień na plaży w Sikhanoukville. Miasto jest zarazem jedynym dużym portem morskim Kambodży i znanym nadmorskim kurortem z przepięknymi plażami, licznymi restauracjami i klubami i barami. Niedaleko Sikhanoukville znajduje się archipelag kilku niewielkich, niezamieszkałych wysepek, wokół których rozciągają się rafy koralowe. Istnieje możliwość wycieczki na wyspy.

(nocleg w Sikhanoukville)

Dzień 15: 25.09.2010

Powrót do Phnom Penh, przelot do Bangkoku, a następnie do Europy.

Dzień 16: 26.09.2010

Powrót do Warszawy.

CENA WYNOŚI:

6750 zł/osobę + przelot do Bangkoku (ok. 3000 zł)

Harmonogram wpłat:

- zaliczka 2500 zł płatna do 25.06.10
- druga rata 2250 zł płatna do 16.07.10
- trzecia rata 2000 zł płatna do 13.08.10

CENA ZAWIERA:

- przeloty na trasie Bangkok – Luang Prabang, Luang Prabang – Siem Reap, Phnom Penh – Bangkok,
- wszystkie wyprawy i wycieczki wyszczególnione w programie,
- zakwaterowanie: homestay oraz hotele klasy turystycznej, w dwuosobowych pokojach,
- wyżywienie:
  - wszystkie posiłki w dniach 3 – 7 (oprócz kolacji 7 dnia),
  - śniadania w dniach 8 – 13,
- wszystkie transfery i przejazdy,
- opieka przedstawiciela firmy w trakcie całej wyprawy,

- ubezpieczenie turystyczne – KL, NNW, bagaż.

CENA NIE ZAWIERA:

- przelotu na trasie Warszawa – Bangkok – Warszawa,
- wizy Laotańskiej i Kambodżańskiej (po ok. 30 USD),
- opłat wyjazdowych z Laosu i Kambodży (po ok. 25 USD),
- pozostałych posiłków i napojów,
- napiwków,
- wydatków własnych,
- dodatkowych wycieczek fakultatywnych.

DODATKOWE INFORMACJE:

LAOS (Laotańska Republika Ludowo-Demokratyczna)

Stolica: Vientiane

Waluta: kip (LAK)

Języki urzędowe: laotański, angielski

WIZA, PRZEPISY WJAZDOWE. Obywatele polscy objęci są obowiązkiem wizowym. Wizę miesięczną można uzyskać zarówno w ambasadzie Laosu, np. w Warszawie, jak również na niektórych przejściach granicznych (patrz informacje niżej). Można ją przedłużyć dwukrotnie, każdorazowo o jeden miesiąc (wymagane jest umotywowanie wniosku). Przedłużenia wizy dokonuje się w Urzędzie Imigracyjnym w Vientiane. Podczas kontroli granicznej należy sprawdzić, czy do paszportu zostały wbite odpowiednie stemple. W razie stwierdzenia przez policję ich braku podczas kontroli wewnątrz kraju lub przy wyjeździe grożą wysokie kary pieniężne, deportacja, a nawet areszt. Przy załatwianiu formalności można skorzystać odpłatnie z pośrednictwa hotelu, w którym się przebywa. Nielegalne przeterminowanie pobytu zagrożone jest karą grzywny w wysokości 10 USD za każdy dzień (pobierana przy wyjeździe). Nie jest wymagane posiadanie określonej kwoty środków finansowych na każdy dzień pobytu, ani też posiadania ubezpieczenia.

Podróżujących samolotem na trasach międzynarodowych obowiązuje przy wylocie opłata lotniskowa w wysokości 10 USD. Na trasach krajowych opłata lotniskowa przy wylocie wynosi 10 000 LAK. Lądowe przejścia graniczne, na których można uzyskać wizę laotańską:

- z Tajlandii: graniczny most przyjaźni Mittabhap na rzece Mekong, ok. 22 km od stolicy (otwarty w godzinach 6.00–22.00); Houay Xay (stolica prowincji Bokeo na północy Laosu, wjazd promem z Chiang Khong w północnej Tajlandii); Parksane (prowincja Sayanbouli w środkowym Laosie, wjazd z Beungkane); Thakhek (w prowincji Khammouane w środkowym Laosie, wjazd z Nakornphanom promem); Thaheuasavanh (w prowincji Savannakhet w środkowym Laosie, wjazd z miejscowości Mukdahan w tajskiej prowincji Ubon Ratchathani); Vangtau (w prowincji Champassak na południu Laosu, wjazd z Tajlandii z Chong Mek);
- z Chin: Ban Boten (w prowincji Luang Namtha, wjazd z Bohane);
- z Wietnamu: Densanvanh (w prowincji Savannakhet, wjazd z Lao Bao na trasie z Hue); Namphao (w prowincji Khammouane, wjazd z Cao Treo na trasie z Vinh); Nam Kane (w prowincji Xiengkhouang, wjazd z Namekane); Namsoue (wjazd z Nameo).

Uwaga: Każdorazowo należy potwierdzać aktualność informacji dotyczącej przejść granicznych w celu upewnienia się, iż przejścia podane w wykazie są czynne (niektóre przejścia, poza głównymi, mogą okresowo wstrzymać wydawanie wiz dla cudzoziemców). Ponadto należy mieć na uwadze fakt, że przejścia graniczne są w nocy zamykane (zazwyczaj w godzinach od 22.00 do 7.00).

Tylko trzy główne przejścia graniczne stale wydają wize: lotniska międzynarodowe w Vientiane i Luang Prabang oraz Most Przyjaźni (Friendship Bridge).

PRZEPISY CELNE. Nie odbiegają od powszechnie przyjętych standardów. Podróżni są obowiązani do deklarowania przy wjeździe oraz wyjeździe kwot pieniężnych większych niż 2000 USD. W Laosie nie ma podatku VAT. Wywóz dzieł sztuki (zwłaszcza starych figurek Buddy) jest zabroniony.

PRZEPISY PRAWNE. odnoszące się do posiadania oraz przewozu narkotyków (heroiny, marihuany, opium, amfetaminy, ekstazy i in.) są w Laosie bardzo surowe (dożywocie, kara śmierci).

MELDUNEK. Nie ma obowiązku meldunkowego. W domach gościnnych i hotelach goście są rejestrowani na podstawie paszportu.

UBEZPIECZENIE. Polisy polskich towarzystw ubezpieczeniowych nie są uznawane. Przed wyjazdem należy sprawdzić, który z międzynarodowych ubezpieczycieli posiada umowę z miejscowym monopolistą Assurances Generales du Laos (AGL). Koszt ubezpieczenia w miejscowym AGL (minimum 8 dni) wynosi 12, 23 lub 41 USD – w zależności od rodzaju pakietu.

SZCZEPIENIA, SŁUŻBA ZDROWIA. Nie ma obowiązku okazania na granicy świadectw szczepień. Występuje jednak zagrożenie malarią, cholerą, dengą, amebozą, zapaleniem wątroby typu A, japońską odmianą zapalenia mózgu typu B, dyzenterią, gruźlicą, grzybicami i innymi chorobami skórными. Należy zapoznać się z aktualnymi komunikatami wydawanymi przez WHO na temat sytuacji zdrowotnej w regionie – warto przy okazji zwracać uwagę m.in. na występowanie ptasiej grypy. Zalecane są szczepienia przeciw grypie, wścieklicznie i zapaleniu wątroby. Należy pić tylko przegotowaną wodę oraz unikać spożywania popularnych potraw z surowych warzyw, suszonych ryb itp. Występuje zagrożenie zatruciami pokarmowymi oraz wirusem HIV. Stan higieny oraz poziom opieki zdrowotnej jest niski. Zyskanie porady lekarskiej lub szybkiej pomocy medycznej poza dużymi miastami jest praktycznie niemożliwe. W stolicy można uzyskać doraźną pomoc lekarską za minimalną opłatą 10–20 USD. Koszt pobytu w szpitalu wynosi od 20 USD za dobę – w zależności od rodzaju schorzenia. Podstawowe leki są dostępne tylko w większych miejscowościach. W poważniejszych przypadkach zalecane jest korzystanie z pomocy lekarskiej w sąsiedniej Tajlandii. Koszty transportu chorego do Tajlandii są wysokie.

INFORMACJE DLA KIEROWCÓW. Uznawane jest międzynarodowe prawo jazdy. Pojazd musi być ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej. Obowiązuje ruch prawostronny. Stan dróg, poza drogami głównymi, jest zły. W razie awarii pojazdu bardzo trudno o pomoc. Prowadzący pojazdy często nie przestrzegają przepisów drogowych. Wzrasta liczba wypadków drogowych, zwłaszcza nocą, a ich przyczyną jest jazda po spożyciu alkoholu. Konsekwencje finansowe dla cudzoziemca w razie uczestniczenia w wypadku drogowym mogą być wysokie, nawet jeśli to nie on był sprawcą. Ubezpieczenie tylko w niewielkim procencie rekompensuje poniesione straty.

PODRÓŻOWANIE PO KRAJU. Nie ma ograniczeń. Bardzo wygodne są lotnicze połączenia krajowe, jednak ceny przelotów są dość wysokie (na ogół ponad 100 USD). Dużo tańszy jest transport autobusami. Informacje o cenach i rozkładzie lotów oraz międzymiastowych połączeń autobusowych podaje prasa codzienna. Podróżowanie łądem w porze deszczowej może być utrudnione z powodu przerwanych mostów, czy rozmytych dróg. W większych miejscowościach na terenie całego kraju są wypożyczalnie rowerów (do ok. 5 USD za dzień) oraz motocykli, a także samochodów. Podstawowym środkiem transportu w większych miejscowościach są riksze motocyklowe (tuk-tuk). Cenę przejazdu należy z góry wynegocjować z kierowcą.

BEZPIECZEŃSTWO. Przed podróżą do Laosu wskazane jest uzyskanie w biurze turystycznym informacji na temat aktualnej sytuacji w tym kraju. Laos jest na ogół bezpieczny dla turystów, choć rośnie zagrożenie przestępczością pospolitą (kradzieże, włamania). Zaleca się korzystanie ze środków transportu przeznaczonych dla turystów. Nie należy podróżować samotnie lub nocą. Dokumenty podrózne winny być dobrze zabezpieczone (zwłaszcza bilet, paszport). Warto wykonać ich fotokopie, co może okazać się przydatne w razie utraty oryginałów.

Uwaga: w Laosie w wielu miejscach zalegają niewybuchy. Należy trzymać się utartych szlaków, nie zbaczać z nich, zwłaszcza w prowincji Xieng Khouang, gdzie jedną z atrakcji turystycznych jest Dolina Dzbanów.

RELIGIA, OBYCZAJE. Większość ludności Laosu jest wyznania buddyjskiego. Można swobodnie odwiedzać liczne świątynie buddyjskie (wat). Wchodząc na teren świątyni, należy dostosować się do miejscowych zwyczajów, co dotyczy zwłaszcza ubioru (zakryte nogi i ramiona).

PRZYDATNE INFORMACJE:

- Urzędy oraz banki otwarte są od poniedziałku do piątku od 8.30 do 16.30, z przerwą obiadową od 12.00 do 14.00. Główna poczta w Vientiane otwarta jest również w soboty od 8.00 do 12.00.
- Połączenia telefoniczne z zagranicą są drogie, opłaty często się zmieniają. Bardzo popularna jest telefonia komórkowa. Na miejscu można bez trudu wykupić kartę SIM.
- Prasa miejscowa w języku angielskim („Vientiane Times”, „KPL News”) i francuskim (tygodnik „Le Renouveleur”) podaje przydatne informacje o atrakcjach turystycznych Laosu, cenach lokalnej komunikacji.

- Wymiany pieniędzy należy dokonywać w bankach lub kantorach. W obiegu oprócz miejscowych kipów są także tajskie bahty oraz dolary amerykańskie. W większych miejscowościach dostępne są bankomaty. Akceptowane są czeki podróżne (przy wymianie pobierana jest opłata w wysokości 2–3%). Karty kredytowe uznawane są jedynie przez większe hotele, niektóre restauracje oraz sklepy z wyrobami rzemiosła artystycznego (opłata 2–5%).
- Informacja turystyczna jest łatwo dostępna. W stolicy i na prowincji działa wiele biur podróży i agencji turystycznych. Warto korzystać także z informacji udzielanych przez Lao National Tourism Administration: www.tourismlaos.gov.la.

KAMBODŻA (Królestwo Kambodży)

Stolica: Phnom Penh

Waluta podstawowa: riel (KHR)

Język urzędowy: khmerski

Inne języki: angielski, francuski, chiński

WIZA, PRZEPISY WJAZDOWE. Obywateli RP obowiązują wizy pobytowe (Kambodża nie posiada wiz tranzytowych).

Wizy na 30 dni pobytu można uzyskać podczas wjazdu lotniczymi/drogowymi przejściami granicznymi, po wypełnieniu kwestionariusza i załączeniu dwóch zdjęć. O wizie można się ubiegać w kambodżańskich przedstawicielstwach dyplomatyczno-konsularnych, jak również przez Internet (szczegółowe informacje oraz formularze wizowe można uzyskać pod adresem: www.mfaic.gov.kh). W trakcie pobytu, za dodatkową opłatą, można przedłużyć wizę. Przy wjeździe wymagany jest przynajmniej czteromiesięczny okres ważności paszportu. Nie ma obowiązku okazywania biletu powrotnego, ani też środków na pokrycie kosztów pobytu. Przy wylocie obowiązuje opłata lotniskowa w wysokości 25 USD (dzieci do lat 2 – zwolnione z opłaty, od 3 do 12 lat – 13 USD). Przy przelotach wewnętrznych opłata lotniskowa wynosi 6 USD. Podczas wjazdu drogowymi przejściami granicznymi opłata nie jest pobierana.

PRZEPISY CELNE. Nie ma ograniczeń przy wwozie dewiz. a jedynie przy wywozie dewiz – maksymalnie do 10,000 USD, po udokumentowaniu źródła ich pochodzenia. Nie ma możliwości uzyskania zwrotu podatku VAT od zakupionych towarów.

PRZEPISY PRAWNE. Nie dozwolony jest handel oraz posiadanie narkotyków, wywóz oryginalnych dzieł sztuki khmerskiej, ssaków, ptaków, płazów, gadów i owadów objętych ochroną oraz wyrobów pochodzących z tych gatunków.

MELDUNEK. Nie ma obowiązku meldunkowego. Hotele i pensjonaty rejestrują gości na podstawie paszportów lub ich fotokopii.

UBEZPIECZENIE. Nie są wymagane (ale zalecane) ubezpieczenia zdrowotne oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków.

SZCZEPIENIA, SŁUŻBA ZDROWIA. Nie wymaga się szczepień profilaktycznych przed przyjazdem. Prawdopodobieństwo zachorowania na malarię występuje co do zasady jedynie w głębokiej dżungli, na terenach podmokłych i bagiennych. Istnieje natomiast ryzyko zarażenia wirusem HIV, ptasiej grypy, dengą, amebą oraz wszelakimi chorobami skórными. Nie zaleca się picia wody pochodzącej z otwartych zbiorników, źródeł, studni, jak również nie przegotowanej wody z sieci wodociągowej. Ogólnie dostępna w sprzedaży i zalecana do spożycia jest woda butelkowana. Surowe owoce i warzywa należy dokładnie myć i obierać. Zalecane jest częste mycie rąk, w szczególności po zakupach na miejscowym bazarze.

W Kambodży nie ma państwowego systemu ubezpieczeń zdrowotnych. Opieka medyczna jest płatna, dostępna głównie w miastach. Koszt wizyty u lekarza, także dentysty, wynosi w granicach 15–40 USD. Dobowy pobyt w miejscowym szpitalu (opłata za łóżko) wynosi ok. 70 USD, przy czym pacjent obowiązany jest dodatkowo pokryć koszty specjalistycznych badań, lekarstw, środków opatrunkowych. Transport do szpitala zapewniają tylko prywatne kliniki, w których koszt dziennego pobytu wynosi od 80 do 200 USD. Cudzoziemcy z poważnymi dolegliwościami korzystają najczęściej z lekarskich usług specjalistycznych poza Kambodżą: w Bangkoku i Ho Chi Minh City (Sajgon).

INFORMACJE DLA KIEROWCÓW. Można posługiwać się międzynarodowym prawem jazdy. Wobec miejscowych kierowców należy stosować zasadę bardzo ograniczonego zaufania, ponieważ nagminnie nie przestrzegają oni podstawowych przepisów ruchu drogowego. Sprawca wypadku może być narażony na poważne problemy, jeżeli odmówi finansowej rekompensaty za powstałe (niekiedy z jego winy) szkody. Z tego też względu zalecane jest korzystanie z bardzo popularnych i relatywnie tanich usług oferowanych przez miejscowych przewoźników (tuk-tuk, moto-baja, riksza, taxi). Brak środków transportu publicznego (autobusów, tramwajów, metra). Popularnością wśród turystów cieszą się miejscowe skutery.

PODRÓŻOWANIE PO KRAJU. Bez ograniczeń. Można korzystać z prywatnej sieci połączeń autobusowych, wodnych, taksówek. Większość dróg jest w złym stanie.

BEZPIECZEŃSTWO. Nie występują szczególne zagrożenia przestępczością pospolitą. Należy jednak zachować ostrożność, zwłaszcza w miastach i miejscach najczęściej odwiedzanych przez turystów (kradzieże). Nocą należy unikać podróżowania po kraju oraz samotnych spacerów w dzielnicach podmiejskich.

RELIGIA, OBYCZAJE. Dominującą religią jest buddyzm. Zgodnie z miejscowym zwyczajem Khmerzy nie podają ręki kobietom. Należy unikać dotykania głowy (zwłaszcza dziecka), ponieważ gest ten jest traktowany jako obraźliwy i uwłaczający godności człowieka.

PRZYDATNE INFORMACJE:

- W Kambodży nie ma campingów, pól namiotowych, miejsc biwakowych.
- Działa sprawny system telefonii stacjonarnej i komórkowej. Dostępne na rynku są karty telefoniczne w systemie prepaid. W większych miastach jest wiele kawiarenek internetowych.
- Urzędy, w tym banki, pracują w godzinach 8.00–12.00 i 14.00–17.00. Istnieje możliwość szybkiego transferu gotówki, np. poprzez Western Union.
- Walutą powszechnie akceptowaną jest amerykański dolar, którym można regulować płatności w zasadzie wszędzie: w hotelach, sklepach, na bazarach, w restauracjach, za korzystanie ze środków transportu. Istnieje gęsta sieć punktów wymiany walut (polski złoty nie jest wymienny).
- Większe hotele, sklepy, restauracje akceptują karty kredytowe.

Źródło: Poradnik MSZ „Polak za granicą” <http://www.msz.gov.pl/Polak,za,granica,2009,25696.html>